

In de Bijbel staat thuis blijven niet zo hoog aangeschreven. Het woord van Jezus dat we vandaag horen is daarvan een duidelijke uiting.

'De vossen hebben holen en de vogels hebben nesten, maar de Mensenzoon kan zijn hoofd nergens te ruste leggen.'

De Mensenzoon, de mens zoals Jezus die laat zien en leeft, heeft geen thuis, geen vaste woonplaats, hij is onderweg.

In veel Bijbelverhalen zijn dat de centrale woorden en begrippen : uitgaan, opstaan, in beweging komen, loslaten, bevrijd worden. Soms zingen we zelfs 'Here God, wij zijn ontheemden, door te luisteren naar uw stem'.

Thuis blijven hoort in de bijbelse sfeer bij blijven hangen aan het oude, blijven bij zoals het nu eenmaal geworden is, het is bijna een synoniem voor heidendom. Hier, op deze heuvel, bij deze boom, bij dit heiligdom, hier is ons thuis, hier zijn wij onder elkaar. Een kleine stap van thuis blijven naar 'van vreemde smetten vrij' en dan zitten we middenin de politieke discussies van vandaag.

U begrijpt wel dat het al lang niet meer gaat over wel of niet met vakantie gaan. We spraken in kleine kring over thuis blijven, gedwongen of vrijwillig, en de betekenis daarvan. Voor de één een opluchting, voor de ander een benauwenis. In dat gesprek over thuis blijven kwam ook de vraag op naar thuis zijn. Thuis zijn op je eigen plaats, thuis zijn bij jezelf. Misschien een veel bijbelser begrip dan thuis blijven. Daarop doordenkend kom ik bij thuis komen, een begrip dat nog beter aangeeft waar het in de Bijbel over gaat.

In het gedicht van Rutger Kopland, dat we gelezen hebben, gaat het over thuis komen. 'Ik kwam thuis' zegt de dichter en vervolgens beschrijft hij meerdere vormen van thuis komen. In de eerste plaats het thuis komen op het adres waar je woont, hij beschrijft dat als iets wat al vertrouwd voelt. Vervolgens komt hij thuis in zijn herinnering, aan hoe het ooit was, huiselijk, met de kinderen. Dan verwijst hij naar het grote, het kosmische, het groter-dan-wijzelf waarin we leven, ook daarin kun je thuis zijn, maar je kunt je er ook heel unheimisch onder voelen. Tenslotte gaat het over het bestaan in relatie, er is die ander, jij, 'zeldzaam / zacht en dichtbij / voor onze leeftijd'. In 'voor onze leeftijd' klinkt de verrassing om het gebeuren, een verrassing die zich zelfs uit kan strekken over de grens van de dood. Soms kan een naaste die overleden is je nabijer zijn dan ooit.

In Psalm 84 gaat het over wonen bij de Heer, thuis komen in de tempel. De vogels waar Jezus over spreekt komen we hier ook tegen: ze bouwen hun nesten in de tempel, ze zijn daar thuis. Dit wonen in de tempel is niet de oplossing voor onze rusteloosheid, net zo min als op reis gaan dat is. Het gaat niet om reizen of niet reizen, dat is niet het dilemma. Het gaat om thuis komen bij de Heer en ook dat moeten we niet zien als de oplossing van onze nood en vragen. In dat thuis komen bij de Heer is een thuis komen bij onszelf. Daarover gaat het slot van deze psalm: vertrouwen, in gaan en staan, in reizen en niet reizen, in thuis blijven en onderweg zijn, in rust en in beweging.

'De Mensenzoon kan zijn hoofd nergens te ruste leggen': het is geen pleidooi voor of tegen een vaste woon- of verblijfplaats, het gaat over de vrijheid, de losheid van Jezus, de vrijheid waarin hij leeft in vertrouwen, thuis komt en is bij zichzelf.

Jan de Korte